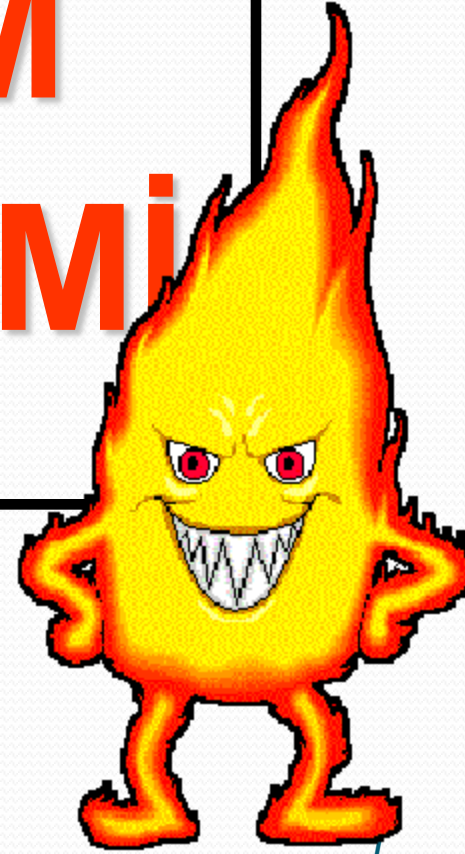

T.C. Sağlık Bakanlığı
İzmir Halk Sağlığı Müdürlüğü

ACİL DURUM TEMEL EĞİTİMİ

T.C. Sağlık Bakanlığı
İzmir Halk Sağlığı Müdürlüğü

TANIMLAR

AFET

Toplumun tamamı veya belli kesimleri için fiziksel, ekonomik ve sosyal kayıplar doğuran, normal hayatı ve insan faaliyetlerini durduran veya kesintiye uğratan doğal, teknolojik veya insan kaynaklı olayları, ifade eder.

DOĞAL AFET

- Deprem, toprak kayması, heyelan, sel, su taşkını, fırtına, yıldırım, çığ düşmesi vb. yıkıma neden olan insan kontrolünün dışında oluşan doğal kaynaklı olaylardır.

T.C. Sağlık Bakanlığı
İzmir Halk Sağlığı Müdürlüğü

İZMİR HALK SAĞLIĞI MÜDÜRLÜĞÜ
Çalışan Sağlığı Şube Müdürlüğü

ENDÜSTRİYEL KAZA

- İnsan nedenli kaynaklardan meydana gelmiş petrol/yakıt sızıntıları, yangınlar, patlamalar, kimyasal maddelerin salınması, çevre kirliliği, nükleer kazalar, sanayi ve maden kazaları vb. kazalardır.

ACİL DURUM

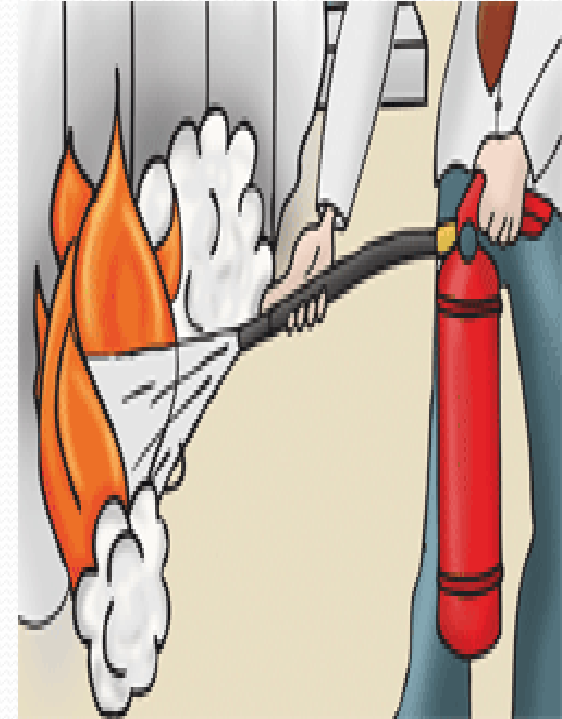
Afet olarak değerlendirilen olaylar ile dikkatsizlik, tedbirsizlik, ihmal, kasıt ve çeşitli amaçlarla meydana getirilen olayların tümünün yol açtığı hallerdir.

ACİL DURUMLARI BİRKAÇ ANA BAŞI ALTINDA TOPLAYABİLİRİZ:

- YANGIN
- DEPREM
- İŞ KAZASI
- SEL
- SIZINTI
- SABOTAJ

T.C. Sağlık Bakanlığı
İzmir Halk Sağlığı Müdürlüğü

İŞYERLERİNDE ACİL DURUMLARLA İLGİLİ SORUMLULUKLAR

İŞVERENİN YÜKÜMLÜLÜKLERİ

- Çalışma ortamı, kullanılan maddeler, iş ekipmanı ile çevre şartları dikkate alınarak meydana gelebilecek; çalışan ile çalışma çevresini etkileyecek acil durumlar önceden değerlendirilerek muhtemel acil durumlar belirlenmelidir
- Acil durumların olumsuz etkilerini önleyici ve sınırlandırıcı tedbirler alınmalıdır.
- Acil durumların olumsuz etkilerinden korunmak üzere gerekli ölçüm ve değerlendirmeler yapılmalıdır.

İŞVERENİN YÜKÜMLÜLÜKLERİ

- Acil durum planları hazırlanmalı ve tatbikatlar gerçekleştirilmelidir.
- Özellikle ilk yardım, acil tıbbi müdahale, kurtarma ve yangınla mücadele konularında, işyeri dışındaki kuruluşlarla irtibatı sağlayacak gerekli düzenlemeler yapılmalıdır.
- Acil durumlarda enerji kaynaklarının ve tehlike yaratabilecek sistemlerin olumsuz durumlar yaratmayacak ve koruyucu sistemleri etkilemeyecek şekilde devre dışı bırakılması ile ilgili gerekli düzenlemeler yapılmalıdır.

İŞVERENİN YÜKÜMLÜLÜKLERİ

- Varsa alt işveren ve geçici iş ilişkisi kurulan işverenin çalışanları ile müşteri ve ziyaretçi gibi işyerinde bulunan diğer kişiler acil durumlar konusunda bilgilendirilmelidir.
- Acil durumlarla ilgili özel görevlendirilen çalışanların sorumlulukları işverenlerin konuya ilişkin yükümlülüğünü ortadan kaldırmaz.

İŞVERENİN YÜKÜMLÜLÜKLERİ

- **Acil durumlarla mücadele için işyerinin büyüklüğü ve taşıdığı özel tehlikeler, yapılan işin niteliği, çalışan sayısı ile işyerinde bulunan diğer kişiler dikkate alınarak; önleme, koruma, tahliye, yangınla mücadele, ilk yardım ve benzeri konularda uygun donanımına sahip ve bu konularda eğitilmiş yeterli sayıda çalışan görevlendirilmeli ve her zaman hazır bulunmaları sağlanmalıdır.**

ÇALIŞANLARIN YÜKÜMLÜLÜKLERİ

- Acil durum planında belirtilen hususlar dahilinde alınan önleyici ve sınırlandırıcı tedbirlere uymalıdır.
- İşyerindeki makine, cihaz, araç, gereç, tesis ve binalarda kendileri ve diğer kişilerin sağlık ve güvenliğini tehlikeye düşürecek acil durum ile karşılaştıklarında; hemen en yakın amirine, acil durumla ilgili görevlendirilen sorumluya veya çalışan temsilcisine haber vermelidir.

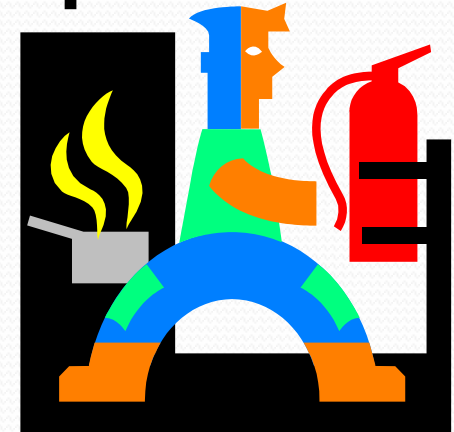
ÇALIŞANLARIN YÜKÜMLÜLÜKLERİ

- Acil durumun giderilmesi için, işveren ile işyeri dışındaki ilgili kuruluşlardan olay yerine intikal eden ekiplerin talimatlarına uymalıdır.
- Acil durumlar sırasında kendisinin ve çalışma arkadaşlarının hayatını tehlikeye düşürmeyecek şekilde davranmalıdır.

ACİL DURUM PLANI VE HAZIRLIK AŞAMALARI

ACİL DURUM PLANI

- Bir kurumun her türlü unsurunun olası bir tehlikeyi yaşamasını engellemek ya da engellenemeyen tehlikeleri zarar görmeden veya en az zararla bertaraf etmesi amacıyla yapılan yazılı plandır.

ACİL DURUM PLANI

- Tüm işyerleri için tasarım veya kuruluş aşamasından başlamak üzere:
- Acil durumların belirlenmesi,
- Bunların olumsuz etkilerini önleyici ve sınırlandırıcı tedbirlerin alınması,
- Görevlendirilecek kişilerin belirlenmesi,
- acil durum müdahale ve tahliye yöntemlerinin oluşturulması,

- **Dokümantasyon,**
- **Tatbikat ve**
- **Acil durum planının yenilenmesi aşamaları izlenerek hazırlanır.**

Acil durumların belirlenmesinde

- Risk değerlendirmesi sonuçları,
- Yangın, tehlikeli kimyasal maddelerden kaynaklanan yayılım ve patlama ihtimali,
- İlk yardım ve tahliye gerektirecek olaylar,
- Doğal afetlerin meydana gelme ihtimali,
- Sabotaj ihtimali v.b.hususlar dikkate alınır,

- Bu raporla birlikte, mevcut risklere, yönetmelik ve standartlara uygun çözüm önerileri, bütçe planlaması ve tüm bu çalışmaların takibi yapılmalıdır.
- Eğer tesis proje veya inşaat aşamasında ise, inşaat görev alan tüm taşeron ve görevlilerin bilinçlendirme eğitimleri, bina yada tesis işletme aşamasında ise, **“TEMEL ACİL DURUM EĞİTİM VE TATBİKATLARI”** yapılmalıdır.
- Özellikle işletme aşamasında acil durumlara karşı **“OLAY ÖNCESİ, OLAY ESNASI VE OLAY SONRASI”** bir mücadelenin yapılması planlı ve programlı olmalıdır.

ACİL DURUM PLANI BÖLÜMLERİ

- **Kapsam**
- **Acil durum organizasyonu**
- **Sorumluluk ve yürütme**
- **Araç, gereç, ekipman, teçhizat ve malzeme**
- **Acil durum planı “Acil” durumun geçirdiği aşamalar ve personelin hareket tarzı**

ACİL DURUM PLANI BÖLÜMLERİ

- Acil durum kuruluşları ile koordinasyon
- İşyerinin yüksek risk taşıyan bölümleri ve birimleri

Acil durum toplanma bölgeleri

ACİL DURUM PLANI BÖLÜMLERİ

- Acil durum destek eğitimleri ile olası acil durum senaryoları
- Tesis veya işyerine ait binalardaki kaçış ve tahliye yolları
- Acil durumlarda aranacak önemli telefonları içermelidir.

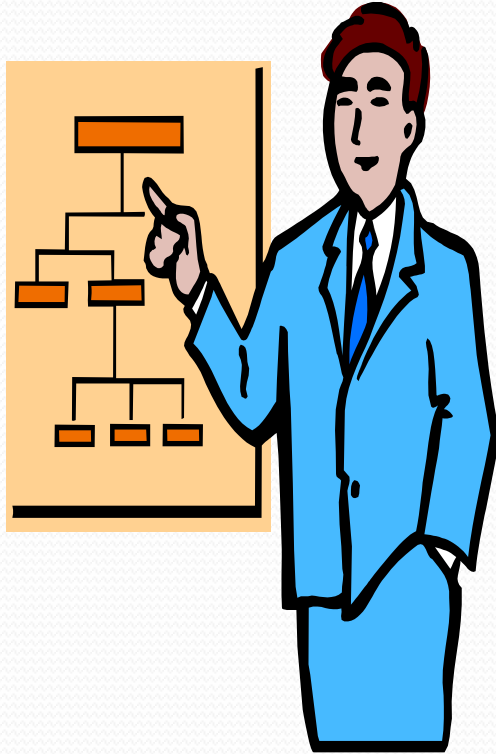

TEMEL ACİL DURUM EĞİTİMİ

ACİL DURUM EĞİTİMİ ALMASI GEREKEN EKİPLER:

- ❖ Acil durum yönetim kadrosu
- ❖ Acil durum müdahale ekipleri
- ❖ Pasif kadrolardır.

ALINMASI GEREKEN EĞİTİMLER:

- Tehlikeli kimyasallar, depolama, kullanma, korunma ve taşıma eğitimi.
- Kimyasal kaza acil durum eğitimi.
- Ofis çalışanları yangın ve deprem eğitimi.

TEMEL ACİL DURUM EĞİTİMİ

Alınması Gereken Eğitimler:

- Endüstriyel tesisler yangın, deprem eğitimi.
- Bina ve tesis çalışanları için depremden korunma ve davranış eğitimi
- Başta deprem ve yangın bazlı olmak üzere, genel acil durum arama ve kurtarma eğitimi.
- Acil ilk yardım eğitimi.

ACİL DURUM PLANI İÇERİĞİ

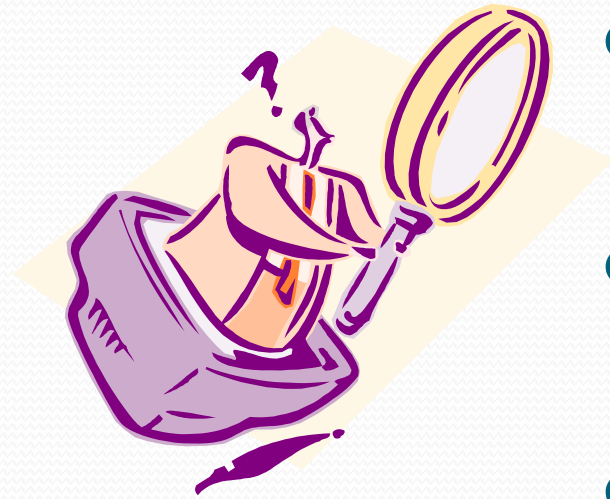
- Amaç, Kapsam, Esas Alınanlar
- Yürürlüğe Giriş Metni
- Mevcut Durum Analizi
- Risk İndeksi
- Ana Plan
- Ekler, Açıklamalar, Yönergeler

PLAN HAZIRLAMAK

- Kapsam belirleme.
- Düzenleme.

KAPSAM BELİRLEME

- Acil durum yönetim konuları.
- Acil durum yönetim elemanları.
- Acil durum müdahale prosedürleri.
- Dokümantasyon.

DÜZENLEME

- **Aktiviteleri öncelik sırasına koymak, zorlukları tanımlamak.**
- **Planı yazmak.**
- **Eğitim ihtiyacını tanımlamak ve takvimlemek.**
- **Dış kurumlarla koordinasyon.**
- **Raporlama ve geliştirme koşulları.**
- **Onay ve planı yürürlüğe koyma.**
- **Planı ilgili yerlere dağıtmak.**

TATBİKATLAR

- Bu planlar kapsamında senaryolu olarak hazırlanan haberli ve habersiz tatbikatların yapılması, yapılan önlem ve mücadele çalışmalarına sağlıklı bir süreklilik kazandırması açısından büyük önem taşır.

TATBİKATLAR

- Tatbikatlar programlı olmalı
- Dışardan yardım alınması teşvik edilmeli
- Acil durum planlarının işlerliği test edilmeli
- Aksaklıklar tespit edilmeli
- Acil durum ekipmanı kontrol edilmeli

PLANI GELİŞTİRMEK

- Eğitim / Tatbikat.
- Planlama Konuları.
- Eğitim Aktiviteleri.
- Personelin Eğitimi.
- Faaliyet Sonu Değerlendirme ve Geliştirme.

ACİL DURUM MÜDAHALE VE TAHLİYE YÖNTEMLERİ

Acil durum halinde

- işyerinde acil durumların meydana gelmesi halinde çalışanların bu durumun olumsuz etkilerinden korunması için bulundukları yerden güvenli bir yere gidebilmeleri amacıyla izlenebilecek uygun tahliye düzenlemeleri acil durum planında belirtilmeli ve çalışanlara önceden gerekli talimatlar verilmelidir.
- İşyerlerinde yaşlı, engelli, gebe veya kreş var ise çocuklara tahliye esnasında refakat edilmesi için tedbirler alınmalıdır.

Acil durum halinde

- Acil durumların meydana gelmesi halinde uyarı verme, arama, kurtarma, tahliye, haberleşme, ilk yardım ve yangınla mücadele gibi uygulanması gereken acil durum müdahale yöntemleri belirlenir ve yazılı hale getirilir.
- Tahliye sonrası, işyeri dâhilinde kalmış olabilecek çalışanların belirlenmesi için sayım da dâhil olmak üzere gerekli kontroller yapılır.

Acil durum planının yenilenmesi

- İşyerinde, belirlenmiş olan acil durumları etkileyebilecek veya yeni acil durumların ortaya çıkmasına neden olacak değişikliklerin meydana gelmesi halinde etkinin büyüklüğüne göre acil durum planı tamamen veya kısmen yenilenir.
- Birinci fıkrada belirtilen durumlardan bağımsız olarak, hazırlanmış olan acil durum planları; tehlike sınıfına göre çok tehlikeli, tehlikeli ve az tehlikeli işyerlerinde sırasıyla en geç iki, dört ve altı yılda bir yenilenir.

ACİL DURUM TELEFONLAR.

- “112” Ambulans
- “154” Trafik
- “110” İtfaiye
- “155” Polis
- “156” Jandarma